A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער ژורנאל

CANADA

א קענערער אידישע צייטונג פאר אלע קלאסען אידען.

VOLUME IV No 2365 | Toronto Sunday April 20 1919 | כ׳ ניסן תרעט | זונטאג דער 20־טער אפריל 1919. | PRICE TWO CENTS

APR 22

Israel J. Zewis 187 E. Broadway New York Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

דייטשע שלום דעלעגאטען קומען צום קאנגרעס

פארמע פון שלום טראקטאט ווערט שנעל פארענדיגט

פאריז אפריל 18

די פארמע פון דעם שלום טראקטאט ווערט איצט זעהר שנעל איבערגעארבייט צום לעצטן מאל, און וועט אין דער נייער פארמע איבערגעגעבען ווערען צו די דייטשע פארטרעטער צום אונטערשרייבען. דער ראקומענט אין דער נייער פארמע פאנגט זיך אן מיט א פארדרעדע אין דער פארמע פון א פראטאקאל אויסרעכענענדיג א ליסטע מיט אלע מלוכות וואס האבען זיך באטייליגט אין דער מלחמה און וואס האבען אויפגעגעבן דאס לאנד פון דייטשלאנד. טראצדעם וואס אזעלכע קלאנגען האבען נים קיין גרויסען ווערטה אייזדער זיי ווערען נים באשטעטיגט אפיציעל, זיינען אבער פאר דאן זעהר א סך אנדייטונגען וואס פירען צו דער באדעכטיגטער השערה. פרעמיער לאיד דזשארדזש און פרעזידענט ווילסאן האבען געהאט צווישען זיך אן אפמאך, וועלכער וועט אנפאנגען א נייע פעריאדע אין דער אמעריקאנער אינטערנאציאנאלער פאליטיק.

גענוי וואס דער דאזיגער אפמאך איז איז נאך שווער צו וויסען, אבער פון דיזעלבע נוט אינפארמירטע קוועלען ווערט אנגעוויזען דאס דער פרעזידענט

דייטשע פריעדענס דעלעגאטען קומען צופאהרען

אזוי לאנג ווי דער שלום וועט נים פינקטען ווערען פארעפענטליכט ווערען

דער דאס דעם געזעץ פון קאמוניזירען מיט׳ן שונא.

אין פאל די דייטשען ענטזאגען אינטערצייטיבען.

פאריז, אפריל 19.

די „פעטיט פאריזיען" זאגט, אז ארום פריזאנ׳ אדער שכת פון קומענדער וואך ווערען די שלום פינקטען איבערגעגעבען צום פארעפענטליכט-ווערען אין דער פרעסע.

די „עקא דע פאריז" זאגט, אז אין פאל די דייטשע דעלעגאטען זאלען זיך ענטזאגען אינטערעסירטען דאס אפמאך, דאן וועט א ספעציעל אויזנבאהן וואס וועט שטעהען שטענדיג אנגעגייט זיי צוליב אפזיכטען צוריק אריבער דעם גרעניץ אין די אליאירטע וועלען אונטערגעהען אין מיליטערישע מיטלען דערבייפירען דעם שלום.

פרעמ. לאיד דזשארדזש באזיעגט זיינע שונאים

זאגט איז דעם סוד פארוואס לארד נארטקליף אטאקירט אתם אזוי.

לאנדאן אפריל 18

די רעדע וואס פרעמיער לאיד דזשארדזש האט געהאלטען אין פארלאמענט אין לאנד. דער פרעמיער האט אפען ארויסגעזאגט א „סוד" וואס האט זיך ארומגעטראגען אין דער לעצטער צייט. צווישען די הויכע קרייזען פון דער אריסטאקראטיע, אז לארד נארטקליף אטאקירט אתם אזוי שטארק. דערפאר וויל ער אין נים אויסגעקלייבען געווארען אין זיין איינער פון ענגלאנדס פריערענס פלוחים צום פריערענס קאנפערענץ.

אין די „הויכע קרייזען" הערשט די מיינונג אז נארטקליף מיט זיינע דריי ציטונגען איז ענטשלאסען אין גאנצען צו פארניכטען לאיד דזשארדזש.

פון דער אנדער זייט איז אבער אויך זיכער דאס דער פרעמיער וועט אויפנעהמען א לעבען-און-טויט קאמף מיט דעם פיהרער, דערווייל האט דער פרעמיער געהאט זיין ערשטען זיעג, די מיטגליד דער אין פארלאמענט האלטען מיט אתם, סלוכען האבען זיך אויף פארשפרייט אז באלד וועלען זיין נייע וואהלען.

נאך א ידידי כריזועל פון מעקולא׳ז

פרענק מעקולא, דער באקריהמטע גווארנער אנטלאפענער ארעסטאנטס, האט נעגראבט געהאנגען ווערען פון ענדען 2־טען מאי, האט געכטען נאכמאל צוגעשיקט א כריזועל צו דער היגער „סטאר". דאס כריזועל איז געווען אן איסטער פאסט קארט", און אין דעם לעבן קאנווערט איז געווען ארייגגעלייגט בקשה איבערצומעכען די קארטע צו מר. הרל, דעם וועכטער וואס האט מיט דעם געגעבען דעם לעצטען מאהלצייט אין רסען - שטיבעל.

אויף דעם בריעף איז געווען דער פסט סטעמפ פון סאדבערי אנטעריא, דאס קארטעל איז איבערגעגעבען געווארען דער פאליציי

פארטיידיגונג פאר קארעלי.

די גריס וואר וועטעראן אסאסיאיי׳ן האט געכטען אנגעהויבען צו אראנ - זשירען א פארטיידיגונג פאר מר. קארעלי דער וועכטער. די וועטעריען באהויפטען דאס ער איז אן אריאמאן און זיי וועלען פארא׳ויסשטעהען די הויצאות פון א פאר - טיידיגונג.

נעכטען איז געמאכט געווארען דער ערשטער פארזוך ארויסצוגעהמען איהם אויף בייל.

ניט שעדליך נאר סעדליקא

צוליעב א טעות אין אונזערע נייעס וועגען די נייע פאנדאמען וואס זענען פארגעקומען אין פיעלע שטעדט פון פאדאליער גובערניע, איז געווען געמאלדען אז א פאנדאס איז געווען אין שעדליך.

דער נאמען פון דער שטאדט האט געדארפט זיין סעדליקא.

א קאנסומערס ליעג נעגרינדעט

די סטודענט - אקטיוע וועלכע האט אנגעפהירט דעם לעצטען פייט - סטרייק האבען אויף א פארזאמלונג צוזאמען מיט פארשטעהער פון שוהלען און ארגאניזאציעס, באשלאסען, אנצונעהמען די רעקאמענדאציעס פון „זשורנאל" און גרינדען א שטענדיגע קאנסומערס ליגע, וועלכע זאל האבען די אויפגאבע צו באקעמפען דעם יקרות אויף אלע לעבענס - נויטווענדיגקייטען. אויף ווי ווייט אזא ליגע קען עס טאן.

די טעג וועט פארלאפען ווערען אן אלגעמיינע פארזאמלונג וואו די גאנצע וואך וועט באלאנט געמאכט ווערען מיט אלע איינצעלהייטען.

עסטרייכישער גרויס-פירשט האט ניט אפגעראנקט

וויען, אפריל 19.

הייגנס האט זיך אנגעפאנגען אן איים וואנדערינג פון עסטרייכישע פירשטען גרויס - פירשטען. דער עלטעטער פון אלע האפסבורגער, פרידריך מיט זיין פרוי אזאבעלא, זיינע פארהייראטס טעכטער און זיין זוהן אלבערעכט זענען געפאהרען קיין ליוצערן, שווייצאריען וואו מען האט פאר זיי אנגעגרייט וואוינונגען אין דעם האטעל סואיזע. דער גרויס - פירשט האט נים אפגעראנקט פאר זיין אפשאפרען. אין עטליכע טעג ארום וועלען אלע עסטרייכישע פירשטען מיזען האבען פארלאזען דאס לאנד. אין דעם פאלען פונ׳ם געווענדענם ראיזער וואוינען איצט פאר - וואנדעטע סאלדאטען.

ענגלישע ארמיי אנגעקומען אין ליבאווע

פאריז, אפריל, 19.

אינפארמאציעס פון דער „דייטשער אלגעמיינע צייטונג" מעלדען, דאס ענגלישע סאלדאטען זענען אנגעקומען אין ליבאווע, רוסלאנד, וואו די דייטשען האבען אומגעווארפען די לעטישע רעגיע - רונג. די ענגלישע סאלדאטען וועלען העלפען תי לעטען באקעמפען די דייטשען.

ארגאניזירט אהרע כהות

די לייבאר פארטיי וואס האלט דא איהר קאנווענשאן האט באשלאסען נים צו נעהמען קיין איינציגע שטעלונג אין דער פראגע פון הויבען אדער קליינעם טאריף. דער ארגומענט איז געווען, דאס די טאריף פראגע אינטערעסירט די אפאי - געקומען איינגעהלדען זיך אויפצונעמען צו ווערען אין דער ארמיי, און אויך אזעלכע וואס זיינען ארויס אין דער ארמיי נאר האבען שפעטער דעזערטירט.

אלע אזעלכע וועלען נים אלויפגע - שטעלט ווערען אויף דער לייסטע צווישען די וואס האבען א רעכט צו שטימען.

קלאנג ווענען טריפלאלייענץ צווישען ענגלאנד פראנקרייך און אמעריקא

פאריז אפריל 19

באריכטען וואס האבען זיך פאר - שפרייט אין זערה נים אינפארמירטע קוועלען לויטעט דאס פרעזידענט ווילסאן האט געגעבען א האלבע פארזיכע - רונג צו פרעמיער קלעמענסא און די פאראייניגטע שטאאטען פארפליכטען זיך צו העלפען פראנקרייך געגען א דייטשע כערעאל פון דייטשלאנד. טראצדעם וואס אזעלכע קלאנגען האבען נים קיין גרויסען ווערטה אייזדער זיי ווערען נים באשטעטיגט אפיציעל, זיינען אבער פאראן זעהר א סך אנדייטונגען וואס פירען צו דער באדעכטיגטער השערה. פרעמיער לאיד דזשארדזש און פרעזידענט ווילסאן האבען געהאט צווישען זיך אן אפמאך, וועלכער וועט אנפאנגען א נייע פעריאדע אין דער אמעריקאנער אינטערנאציאנא - לער פאליטיק.

גענוי וואס דער דאזיגער אפמאך איז איז נאך שווער צו וויסען, אבער פון דיזעלבע נוט אינפארמירטע קוועלען ווערט אנגעוויזען דאס דער פרעזידענט

האט צוגעזאגט פארצולייגען פארן אמעריקאנער קאנגרעס, אז אין פאל דייטשלאנד זאל אנפאנגען ארויסצואוויזען אן אגרעסיווע שטעלונג געגען פראנקרייך זאל דאס גלייך באטראכט ווערען אלס אן ארזאכע פאר מלחמה און דער קאנגרעס זאל דאן מיט דער הילף פון ארמיי און פלאטע זוכען צו פארהיטען א דייטשע איבערפאל איבער פראנקרייך.

פראנקרייך פארערט פארזיכערונגען

עס ווערט אויך איבערגעגעבען דאס דער דאזיגער אפמאך צווישען די שלום פארטרעטער איז געווען דער רעזולטאט פון א פארערונג וואס איז ארויסגעשטעלט געווארען מצד די פראנצויזישע פארטרעטער צו קריגען וואס מעהר גאראנטיעס געגען דער מעגליכקייט פון א דייטשען איבערפאל אין דער צוקונפט, און פרעזידענט ווילסאן מיט לאיד דזשארדזש האבען דאס געמאכט די דאזיגע פארזיכערונג כדי איינצושטילען די מורא פון פראנקרייך.

קופט פריהער אריינגעפאלען אין וואסער

מיידזשאר סי. דזשיי. וואיד, וואס האט אינטערנומען א רייזע איבער׳ן אטלאנטיק אין זיין לופט מאשין איז אויף זיין ערשטען אנפאנג, פלוטשעריג פון אירלאנד, ער איינגעפאלען אין וואסער נים זיינע באגלייטער זענען נים פארוואונדעט געווארען און עס איז נאך אין אויפגעהויבענע הויפט פון דער ריזיגער אטלאנטיק אין אן אנטלאפענע לאנדונג אין דער נעהענט פון שוהלען אין ארגאניזאציעס, באשלאסען, אנצונעהמען די רעקאמענדאציעס פון „זשורנאל" און גרינדען א שטענדיגע קאנסומערס ליגע, וועלכע זאל אויפהערען די מלחמה.

עס ווערט אויך ערקלערט אז נאכדעם ווי שלום איז איינגעשטעלט לייגט די אויפגאבע אויף די פארטרעטער פון די שלום שלוסהיס אויפצונעהמען צום פארהאנדלען די קאנסטיטוציע פון דער נאציאנע ליגע און אלע איינצעלהייטען.

די לעצטע פונקטען רעכענען אויס די מיליטערישע און אנדערע באשלוסען וואס זיינען אנגענומען געווארען אין באזיעג צו עלזאס לאריין, פוילישע גרעניצען רוסישע גרעניצען, וויטיפל צו באצאהלען אין שאדענערזאץ אז. וו.

דייטשע שלום דעלעגאטען

פאריז, אפריל, 19.

אינפארמאציעס צום „פעטיט זשורנאל" מעלדען, דאס די דייטשען דעלעגאטען צום פריעדענס קאנפערענץ קומען שוין אן קיין פראנקרייך דורך ספא בעל נייגן. א ספעציעלע אויזנבאהן שטעהט גרייט אין ספא צו פארנעהמען די דעלעגאציע און אונטער א שטרענגער מיליטער - תישע וואך אפצופיהרען ווערטליך. די וואך וועט זיי עמפאנגען און אפפיהרען אין האטעל אריין.

די צייטונג באהויפטעט אויך, דאס די דעלעגאציע וועט באראנדעלט ווערען מיט דער גרעסטער העפליכקייט אבער די גאנצע צייט ביז דער שלום טראקטאט וועט נים זיין אונטערשריבען.

דעלעגאציע באטראכט ווערען אלס פיינדליכע אויסלענדער און וועלען נים טארען ארומגעהען פריי. קיינער וועט מיט זיי אויך נים טארען האבען קיין אינטערוויו.

פאריז. אפריל 19

אין אן אינטערוויו פאר א קארעספאנדענט ערקלערט מ. טשיטשערין אז די גאנצע וועלט געהט איצט צו דעם רוסלאנד האט שיין לאנג איינגעפיהרט. — גרויס באגייסטערונג פאר אמעריקאנער אדעלען. אמעריקא וועט האבען א גרויסען צוטרירט צו רוסישע רייכסטיטען.

פאלגענדער אינטערוויו מיט מ. טשיטשערין, דער באלשעוויסטישער אויסערען מיניסטער איז אפגערוקט אין דער שיקאגא „טריבון" און הויגער „פלאיט".

מאסקווא אפריל 12 (נעבראכט דורך א שליח קיין פאריז אפריל 18).

„דיי צייט איז די בעסטע הילף פאר די סאוויעטען אין רוסלאנד", האט גע - זאגט מ. טשיטשערין, דער אויסערען קאר - מיסאר אין א גאנץ לאנגען אינטערוויו. „די כחות פון דער וועלט נעהמען אין דער זעלבער ריכטונג ווי די אין וועלכער רוס - לאנד איז געגאנגען מיט א צייט צוריק, אונזערע שונאים, פאלען פראנצאדער, פראטקרייך וויל אונז דערשטיקען, אבער זי ווייסט נאנץ גוט אז באקעמפען קען מען נאר ארמייען אבער נים קיין אידעאלען".

טשיטשערין אלס פערזאן

נעגען דער פערזאן טשיטשערין זאגט דער קארעספאנדענט פאלגענדס: „איך האב מיך איהם גערעדט גאנץ פריי אין אפען ווארטס צוויי שטונדען כסדר. דער דאזיגער מענש וואס פיהרט איצט אן די רוסישע אויסערליכע אנגעלעגענהייטען אין וועמען די וועלט באטראכט פאר א געפעהרליכען פייער-שלינגער. איז נאר אין אמת׳ן א ווייך הארציגער, איידעלער שטאאטסמאן און טיפע אין הארצען איז ער גאר א גרויסער אידיאליסט. זיין פריוואט אפיס מאכט דעם איינדרוק פון א פרוינדליכען מיתם קרעש, א גרויסער איינפאכער טיש, אנטוואורפען מיט פארשיעדענע אפפיעלן, א גרויסע מאפע פון רוסלאנד הענגט אויף דער וואנט און זעהר א שעהנער שרייב טיש פאר איהם אליין.

זאל אמעריקא קומען

אין נעהמען איהר חלק.

„רוסלאנד איז רייך אין נאטירליכע אוצרות" האט דער קאמיסאר גשאגט, „מיר האבען צעהן מיליאן אקער פון דעם בעסטען האלץ. און מיר זיינען צופריע דען צו נעבען קאנצעסיעס צו א קאמפאניע וואס זאל זיך אינטערעסירען אויסצו - בויען אייזענבאהנען אין רוסלאנד. און דאס איז נים בלויז די איינציגע זאך וואס מיר האבען אויסצוביטען. וועגן עס וועט איינגעשטעלט ווערען א שלום ווייל מיר זאגען אמעריקא זאל קומען און נעהמען איהר חלק.

„רוסלאנד פארמאגט אהן א שיעור וועלדער מיט קוילען פעלדער, און פאר - שיעדענע אנדערע מינען. מיר ווייל אן אמעריקא און די גאנצע וועלט זאל קומען און נעניסען פון דעם גאנצען רייכטום. עפענען די מינען און ענטוויקלען די מיר - נען.

אלייאירטע העלפען שונאים

„אבער רוסלאנד איז פארטון אין א מלחמה" האט דער קאמיסאר וויטער געזאגט, „אין אן אינערליכער אויסערליכער מלחמה. און די אלייאירטע העלפען הוקא די ענינע וואס זובען צו צושטערען די רעגיערונג, האלב פון אונזערע ענערגיען מוזען געווענדט ווערען אויף צו באשיצען זיך געגען אינערליכע און אויסערליכע שונאים. און דעם מאמענט ווען שלום וועט איינגע - שטעלט ווערען ראן וועלען אלע מענשען האבען א רעכט צו צוקוקען זיך אן קרי - טיקירען די מעטאדען פון דער נייער רוסלאנד. וואס מיר פארלאנגען איז האם ד וויעלט זאל אנערקענען די סווע - נען אלס די אמת׳ע רוסישע רעגיערונג. ראן וועט אלעס געהן בשורה.

„מיר וויל״ן פארהאנדלען מיט די אלייאירטע, מיר וויל״ן מיט פארגעגינען אויסגעהמען יעדען מעגליכען פארשלאג. מיר האבען געגעבען א באשטימטען פאר - שפרעכען נים ארייצוקומען זיך אין די אינערליכע אנגעלעגענהייטען פון די אליי - אירטע לענדער. מיר האבען צוגעזאגט צו באצאהלען די חובות וואס די אלטע רעגיערונג האט געמאכט און געבען גוטע מסכים געווען דערצו.

מערדער פון קארל ליבקנעכט ארעסטירט

קאפענהאגען אפריל 19

א באריכט וואס איז ערשיענען אין דער צייטונג „פאליטיקען" ברענגט די ידיעה דאס א כאן מיט׳ן נאמען רונגע איז אראם טירט געווארען אלס דער מערדער פון דר. קארל ליבקנעכט און רא״א לוקסעמ - בורג. די פיהרער פון די דייטשע סאפ - דאקאנער. דער דאזיגער כאן איז גע - ווען א סאלדאט אין איינעם פון די רעגי - מענטען וואס איז געפיהרט געווארען פון דע סקאמאנדיר יעגער.

עס ווערט געזאגט אז ווען די סאלדא - טען זיינען ארויס אין הויז צו ארעסטירען דער רעוואלוציאנערע פיהרער איז רונגע געווען איינער פון די שומרים בייס פיר, און ווען מען האט ארויסגעפיהרט ליב - קנעכטען האט איהם רונגע דערלאנגט א קלאפ איבערן קאפ מיט דער דיקער זייט פון זיין ביקס, און איהם געשויטען.

פארהאלטן אויף דער רעגיערונג

טראצדעם וואס די רעגיערונג האט די גאנצע צייט געוואוסט זענען רונגע׳ס חלק אין דעם ליבקנעכט מארד און זי האט אויך געוואוסט, וואו רונגע געפינט זיך דאך האט מען איהם די גאנצע צייט נים ארעסטירט. די דאזיגע האנדלונג פון דער רעגיערונג האט ארויסגערופען א גרויסען פארדראס און מאנכע האבען זאך באהויפטעט אז די רעגיערונג האט מסכים געווען דערצו.

סאלדאטען ווילען בעסער נעלד איידער ערד

וויינעפעג אפריל 19

די קאנווענשאן פון דער מאניטאבא גרייט וואר וועטעראנס אסאסיאיישאן׳ האט ביי איהרע לעטע זיצונגען אנגענע - מען א רעזאלוציע צו פאדערען פון דער דאמיניאן רעגיערונג אז אנשטאט צו גע - בען סאלדאטען לאנד אויף צום קאלאני - זירען זאל בעסער דאס לאנד אפגעגעבען ווערען צו מענשען וואס זענען פאסיג און פעהיג צו זיין קאלאניסטען און די סאל - דאטען זאלען באקומען געלד אנשטאט לאנד. די רעזאלוציע לויטעט אז סאל - דאטען וואס האבען מיטגעמאכט די מלחמה אויף׳ן פראנט זאלען באקומען צו דרייי דאלאר א טאג. פאר דער גאנצער צייט וואס ער איז געווען אין דער ארמיי, אנפאנגענדיג פון דעם טאג וואס ער איז אריין אין דער מלחמה.

אזעלכע סאלדאטען וואס זענען געשיקט געווארען בלויז ביז ענגלאנד זאלען באקומען צו צוויי דאלאר א טאג און אזעלכע וואס האבען געדיענט איבער זעקס חדשים אין קענעדע זאלען באקומען צו דאלאר א טאג.

אנדערע רעזאלוציעס

אנדערע רעזאלוציעס וואס די קאנ - ווענשאן האט אנגענומען לויטען: צו געבען פרויען שטימרעכט און אויף דאס רעכט צו זיין קאנדידאטען; צו רעגו - לירען די אימיגראציע - און ארויסשיקען פון לאנד אלע אויסלענדער וואס זענען נים לאיאל.

טוט עס היינט

לעצטען זונטאג האבען א סך פון די צאהלער צום מלחמה קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות געטון זייער פליכט, דאמיט וואס זיי האבען געגעבען „מעות המים" נים גע - נעבען. איבערהויפט דארפען היינטיגע זונטאג קומען מעהרער וואלונטירען, ווייל כמעט יעדען זונטאג בלייבען ליגען ריסטן דיקטען נים באזוכט, און היינטיגען זונ - טאג קען מען זיך אזעלכעס נים ערלייבען ווייל דער היינטיגער שאדען וועט מיינען א טאפעלטער, און יעדער איינער וויים ווי נויטיג און וויכטיג עס איז אויצט די שטיצע פאר די אומגליקליכע מלחמה ליי - דענדע.

דער קאנפערענץ האט אויך ערוואלטען א געוויסע צאהלאונטערשריפטען פון די יענינע וועלכע באקומען שטיצע אין איי - ראפא פון דעם רעליעף, דאס וועט ווערען פארעפענטליכט, אזוי אז יעדער איר זאל זיין איבערצייגט אין דער גרויסער נויט - ווענדיגער ארבייט.

סטאר בעגאנבה׳ט אין קיטשענער

קיטשענער אפריל 18

פאר ארום דריי טויזענד דאלאר מחורה איז ארויסגעגנבה׳ט געווארען היינט נאכט פון דעם שייניער סטאר פון מיסעס ליוואי, אויף׳ן קארנער נאוקטעל און קינג סטריט.

די גנבים האבען צוגענומען א גרויס סע צאהלר טייערע דרעסעס פון קרופערעשן און דזשאדזשעס ווייסמען, פון א סך אנדערע סילק סחורות. די גנבים האבען איבערגעלאזען זעהר וועניג סחורה און סטאר. דיי פאליציי האט נאך דערווייל קיין שפור צו׳די גנבים.